

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

18 серпня 2022 року

м. Львів

№ 63/20-р/к

Справа № 63/4-15-2-122-2021

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Новороздільська міська рада (ідентифікаційний код юридичної особи [REDACTED]) ухвалила рішення від 24.12.2020 року №96 «Про внесення змін до рішення Новороздільської міської ради №725 від 30.01.2015 року «Про встановлення пільги щодо сплати земельного податку»».

За результатами розгляду справи № 63/4-15-2-122-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дії Новороздільської міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, визначеного абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 63/4-15-2-122-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками Четвертого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 14.07.2022 № 63-03/57п

ВСТАНОВИЛА

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі — адміністративна колегія Відділення) від 28.10.2021 № 63/138-рп/к розпочато розгляд справи № 63/4-15-2-122-2021 за виявленими у діях Новороздільської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [REDACTED] адреса: [REDACTED]) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 визначеного абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (юридичним особам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

- (2) Листом Відділення від 29.10.2021 №63-02/5888 було надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 28.10.2021 № 63/138-рп/к про початок розгляду справи на адресу Новороздільської міської ради.
- (3) Подання про попередні висновки у справі № 63/4-15-2-122-2021 від 14.07.2022 № 63-03/57п.
- (4) Листом Відділення від 14.07.2022 № 63-02/1234 було надіслано копію подання про попередні висновки у справі № 63/4-15-2-122-2021 від 14.07.2022 № 63-03/57п на адресу Новороздільської міської ради.
- (5) Відповідно до абзацу четвертого пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р із змінами) 11.08.2022 на офіційному веб-сайті Відділення була розміщена інформація щодо попередніх висновків у справі № 63/4-15-2-122-2021.

2. Відповідач

- (6) Новороздільська міська рада (надалі – Рада) (ідентифікаційний код юридичної особи [REDACTED], місце знаходження юридичної особи: [REDACTED]).
- (7) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Рада є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (8) Основним видом діяльності Ради є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (9) Отже, у розумінні статті 1, статті 5, статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Рада є органом місцевого самоврядування.

3. Нормативно – правове регулювання

- (10) Повноваження органів місцевого самоврядування визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі – Закон).
- (11) Згідно з статтею 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (12) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

- (13) Відповідно до Закону, Новороздільська міська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на її території, забезпечує дотримання законності та правопорядку.
- (14) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (15) На території Новороздільської міської ради повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Радою та її виконавчим комітетом.
- (16) Згідно статті 73 Закону, акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (17) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (18) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю, вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (19) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (надалі – ПКУ або Податковий кодекс) та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.

4. Обставини справи.

- (20) За результатами проведеного дослідження рішень органів місцевого самоврядування на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції під час здійснення владних повноважень щодо встановлення ставок земельного податку та пільг окремим суб'єктам господарювання в межах Львівської області Відділення встановило такі обставини.
- (21) Виконавчий комітет Новороздільської міської ради листом від [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] на Запит Відділення від 15.03.2021 №63-02/1435з надав копії рішень Новороздільської міської ради, щодо встановлення земельного податку та пільг щодо сплати земельного податку, прийнятих в період з 2019 по 2020 рік та січень-лютий 2021 року.

- (22) Рішенням Ради від 24.12.2020 року №96 «Про внесення змін до рішення Новороздільської міської ради №725 від 30.01.2015 року «Про встановлення пільги щодо сплати земельного податку»» (надалі – Рішення № 96), встановлено пільги зі сплати земельного податку для фізичних і юридичних осіб.
- (23) Рішення № 96 є діючим з 01.01.2021 року.
- (24) Загальні правові норми щодо сплати земельного податку закріплені статтями 269-277 ПКУ, якими визначено наступне:
- 1) платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі (стаття 269 ПКУ);
  - 2) об'єктами оподаткування є (стаття 270 ПКУ):
    - земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні;
    - земельні частки (паї), які перебувають у власності;
  - 3) базою оподаткування є (стаття 271 ПКУ):
    - нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом;
    - площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено;
  - 4) ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (пункт 274.1 ПКУ);
  - 5) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності);
  - 6) ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено та які розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.
- (25) Також, статтею 282 Податкового кодексу передбачено пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб. Так, від сплати земельного податку звільняються:
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;
  - громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить

протягом звітнього періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;

- бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;

- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;

- державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

- (26) Відповідно до Розділу II додатку до Рішення № 96 Рада встановила пільги зі сплати земельного податку на 2021 рік комунальним підприємствам та установам, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків в розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (27) Згідно підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (28) Проте, встановлення пільг зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновниками яких є орган місцевого самоврядування, положеннями Податкового кодексу України не передбачено.
- (29) На території Ради знаходиться Дочірнє підприємство «БЛАГОУСТРІЙ» КП «РОЗДІЛЖИТЛОСЕРВІС» (ідентифікаційний код юридичної особи ██████████), яке здійснює такі види діяльності:

81.29 Інші види діяльності із прибирання (основний);

01.13 Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів;

01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур;

01.30 Відтворення рослин;

96.03 Організування поховань і надання суміжних послуг;

42.11 Будівництво доріг і автострад.

- (30) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань в територіальних межах Новороздільської міської ради господарську діяльність здійснюють 120 суб'єктів господарювання.
- (31) Конкурентом Дочірнього підприємства «БЛАГОУСТРІЙ» КП «РОЗДІЛЖИТЛОСЕРВІС» на відповідній території є ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МОДЕН-ПАМ» (ідентифікаційний номер юридичної особи [REDACTED]), яке здійснює однакову господарську діяльність, а саме:

96.03 Організування поховань і надання суміжних послуг;

- (32) Таким чином, на однакових товарних ринках в територіальних межах Новороздільської міської ради поряд з комунальними підприємствами діють суб'єкти господарювання іншої форми власності.
- (33) Рада, встановивши своїм Рішенням №96 пільги зі сплати земельного податку підприємствам комунальної форми власності, створила їм привілейоване становище стосовно суб'єктів господарювання іншої форми власності, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.
- (34) Тобто, комунальні підприємства Ради можуть здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії Рішення № 96, що створює нерівні умови в конкуренції.
- (35) Дії Ради щодо встановлення пільг при сплаті земельного податку для комунальних підприємств у розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання на рік, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 визначеного абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (36) Відповідно до Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування, щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 р. за № 4-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 20.04.1994 р. за №78/287 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14.06.2002 р. за №183-р) (із змінами) (надалі – Положення), рішення органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання підлягають обов'язковому погодженню Антимонопольним комітетом та його територіальними відділеннями.

- (37) Згідно із абзацом дев'ятим пункту 2 Положення, погодженню підлягають рішення органів місцевого самоврядування, що стосуються надання, обмеження або скасування податкових та інших пільг, дотацій і субсидій суб'єктів господарювання, здійснення санацій.
- (38) Відповідно до пункту 1 Положення термін «рішення» вживається в такому значенні: проекти наказів, розпоряджень, інструкцій, положень, правил, методичних вказівок та інших актів, що приймаються органами влади, органами адміністративно-господарського управління та контролю, органами місцевого самоврядування; проекти рішень нормативного характеру сесій обласних, районних, міських, районних у місті, селищних Рад.
- (39) Проте, Рада не зверталась до Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України з приводу погодження проекту рішення на підставі якого Радою було ухвалено Рішення № 96.
- (40) Враховуючи викладене, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надала Новороздільській міській раді обов'язкові для розгляду рекомендації (від 05.08.2021 № 63/74-рк/к) а саме:
1. Припинити дії, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом забезпечення однакових умов конкуренції при встановленні пільг зі сплати земельного податку на території Новороздільської міської ради для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на одному ринку та є конкурентами.
  2. Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.
- (41) Відповідно до частини 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (42) Рекомендації Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.08.2021 № 63/74-рк/к Новороздільська міська рада отримала 06.08.2021 про, що свідчить інформація розміщена на сайті Укрпошта у розділі трекінг поштових відправлень.
- (43) Листом від [REDACTED] [REDACTED] вхідний від 08.09.2021 №63-01/3165, Новороздільська міська рада повідомила «Що Рішення № 96 від 24 грудня 2020 року «Про внесення змін до рішення Новороздільської міської ради № 725 від 30.01.2021 року «Про встановлення пільг щодо сплати земельного податку» встановлює пільги не окремих суб'єктів господарювання, а для певної групи платників податків «комунальних підприємств та установ крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних будинків», і ця норма поширюється на території Новороздільської територіальної громади в тому числі на комунальне некомерційне підприємство

«Новороздільська міська лікарня» Новороздільської міської ради, Комунальна установа міський будинок культури «Молодість», комунальний заклад «Публічні бібліотеки» Новороздільської міської ради, комунальна установа «Басейн» Новороздільської міської ради, комунальна установа «Новороздільська дитяча школа мистецтв ім. О.Рудницького» міське державне комунальне підприємство «Розділтеплокомуненерго», комунальна установа «Новороздільський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)», комунальна установа «Новороздільський будинок дитячої та юнацької творчості» та інші.

Постановою Кабінету Міністрів України від 2017 року № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» затверджено форму типового рішення про встановлення ставок та пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, із сплати земельного податку, в якому законодавець вказує, що пільги визначаються з урахуванням норм підпункту 12.3.7. пункту 12.3. статті 12, пункту 30.2 статті 30, статей 281 і 282 Податкового кодексу України.

Отже рішення, відповідає вимогам чинного законодавства, однак надані рекомендації адміністративної колегії будуть враховані в роботі Новороздільської міської ради»

- (44) Із вищенаведеного вбачається, що рекомендації Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.08.2021 № 63/74-рк/к не виконані.
- (45) В свою чергу, аналізуючи міркування Новороздільської міської ради, щодо наданих їм рекомендацій адміністративною колегією Відділення від 05.08.2021 №63/74-рк/к, Відділення дійшло висновку.
- (46) Відповідно до підпункту 282.1.4. пункту 281.1 статті 282 Податкового кодексу від сплати податку звільняються дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.
- (47) Водночас згідно з абзацом першим пункту 30 статті 26 Закону до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, прийняття рішень про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.
- (48) Відповідно до частини першої статті 78 Господарського кодексу України комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (49) Як і державні підприємства, так і комунальні залежно від мети їх створення поділяються на комунальні комерційні підприємства, що мають на меті отримання прибутку, та комунальні некомерційні підприємства, основною метою яких є задоволення потреб відповідної територіальної громади. Саме тому майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).

- (50) З огляду на вищенаведене, комунальні підприємства та суб'єкти господарювання іншої організаційно-правової форми можуть вважатися конкурентами на певному ринку.
- (51) Так, комунальні комерційні підприємства, що мають на меті отримання прибутку, не сплачуючи земельний податок, отримуватимуть переваги над конкурентами (юридичним особами іншої організаційно-правової форми) не завдяки власним досягненням.
- (52) Отже, дії Ради щодо надання пільг щодо сплати земельного податку всім комунальним підприємствам, без будь-яких вимог чи критеріїв щодо характеру діяльності цих суб'єктів господарювання, свідчать про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (53) В ході розгляду справи, на Вимогу (від 22.11.2021 №63-02/6337в), Рада листом (від [REDACTED] [REDACTED] вхідний від 22.12.2021 №63-01/4196) надала інформацію про те, що нею було ухвалено рішення від 08.07.2021 року №624 «Про встановлення ставок та пільг із земельного податку на території Новороздільської громади», яким було визнано втрату чинності Додатку до Рішення №96, згідно якого було встановлено пільги зі сплати земельного податку на 2021 рік комунальним підприємствам та установам, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків у розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (54) Однак, цим рішенням, Радою, було встановлено пільги зі сплати земельного податку на 2022 рік для фізичних та юридичних осіб, зокрема комунальним підприємствам та установам, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків в розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (55) Отже, дії Новороздільської міської ради, що полягають у прийнятті Рішення №96, яким встановленні пільги при сплаті земельного податку для комунальних підприємств та установ, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків, у розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 визначеного абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

5. Висновки у справі та кваліфікація дій Відповідача

- (56) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (57) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України

«Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (58) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (59) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (60) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (61) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (62) Згідно абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (63) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (64) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.

- (65) Рада, встановивши своїм рішенням пільги зі сплати земельного податку підприємствам комунальної форми власності, створила їм привілейоване становище стосовно суб'єктів господарювання іншої форми власності, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (66) На подання про попередні висновки у справі від 14.07.2022 № 63-03/57п, яке було надіслано Відповідачу листом Відділення від 14.07.2022 № 63-02/1234, Рада подала свої заперечення від [REDACTED] [REDACTED] (вхідний від 17.08.2022 № 63-01/911), у яких зазначила, зокрема:

Рішення №96 від 24 грудня 2020 року «Про внесення змін до рішення Новороздільської міської ради №725 від 30.01.2015 року «Про встановлення пільги щодо сплати земельного податку» встановлює пільги не для окремих суб'єктів господарювання, а для певної групи платників податків «комунальних підприємств та установ, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних будинків», і ця норма поширюється на території Новороздільської територіальної громади».

Також звертаємо увагу, що Постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. №483 «Про затвердження форми типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» затверджено форму рішення.

На адресу Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надіслано листа № [REDACTED] від [REDACTED] року у якому чітко вказано, що рішення №96 від 24 грудня 2020 року скасоване, отже відсутній предмет розгляду.

- (67) Здійснивши детальний аналіз поданих заперечень, Відділення дійшло висновку про те, що, викладені у запереченні пояснення та зауваження, жодним чином не спростовують вчинення Відповідачем антиконкурентних дій.

7. Остаточні висновки Колегії

- (68) Отже, дії Новороздільської міської ради, що полягали в ухваленні Рішення №96 та встановленні пільг при сплаті земельного податку для комунальних підприємств та установ, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків, у розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 визначеного абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12-1 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами),

адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Новороздільської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [REDACTED], місце знаходження юридичної особи: [REDACTED]), що полягають в ухваленні Рішення №96, яким було встановлено пільги щодо сплати земельного податку для комунальних підприємств та установ, крім земельних ділянок, які визначені для обслуговування багатоквартирних житлових будинків, у розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання на рік, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 визначеного абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

В. о. голови Колегії,
в.о. голови Відділення

Надія ЧОРНОМАЗ

Члени колегії : _____

Сергій ОЛЕНЮК

_____

Оксана ГЕРАСИМЧУК

Секретар колегії _____

Ольга КОЗАК

Погоджено:
Юридичний відділ _____

Іванна СИГЛЯК

Виконавець:
Головний спеціаліст _____
ВДР-4

Володимир КОЖУШКО